

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți**  
**Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte**  
**Catedra de psihologie**

**CURRICULUM**  
**la unitatea de curs**

**Psihoprofilaxie**

(denumirea unității de curs)

**Ciclul I - studii superioare de licență**

**Codul și denumirea domeniului general de studii:** 031 Științe sociale și comportamentale

**Codul și denumirea specialității:** 0313.1 Psihologie

**Forma de învățământ:** Învățământ cu frecvență

**Autor:**

**lect.univ., Lilia Nacai**

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

---

(semnătura)

**BALȚI, 2018**

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 9 din 24.04.2018

Șefa Catedrei de psihologie

\_\_\_\_\_  
(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 7 din 24.05.2018

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

\_\_\_\_\_  
Conf.univ., dr., Lora Ciobanu

(semnătura)

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

**1. Informații de identificare a cursului**  
**Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte**  
**Catedra de psihologie**  
**Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale**  
**Domeniul de formare profesională la ciclul I: Psihologie**  
**Denumirea specialității / programului de master: Psihologie**

**Administrarea unității de curs: Psihoprofilaxie**  
*(denumirea unității de curs)*

| Codul unității de curs / modulului | Credite ECTS | Total ore | Repartizarea Orelor |           |           |                   | Forma de evaluare | Limba de predare |
|------------------------------------|--------------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-------------------|-------------------|------------------|
|                                    |              |           | curs                | seminarii | laborator | studiu individual |                   |                  |
| S.04.O. 130                        | 4            | 60        | 30                  | 30        | -         | 30                | examen            | romana           |

**Anul de studii și semestrul în care se studiază:** Anul II, semestrul IV  
**Statutul:** disciplină de specialitate, obligatorie

## **2. Integrarea cursului în programul de studii**

Curriculum-ul disciplinei *Psihoprofilaxie* este predestinat studenților de la specialitatea Psihologie. Disciplina universitară *Psihoprofilaxie* este curs universitar ce fortifică pregătirea profesională a viitorilor psihologi prin antrenarea lor în înțelegerea și însușirea semnificației, scopurilor, obiectivelor psihoprofilaxiei, a dereglărilor nevropsihice limitrofe și a cauzelor apariției și manifestării lor, precum și elucidarea metodelor și tehnicilor de lucru privind psihoprofilaxia nevrozelor, comportamentului deviant, comportamentului autodistructiv la copii. Un loc aparte ocupă dezvoltarea competențelor de intervenție psihologică pe probleme concrete prin prisma psihoprofilaxiei primare și secundare.

**3. Competențe prealabile:** de analiză, sinteză, generalizare a conținuturilor psihologice, de interpretare și explicare a fenomenelor psihice, de cercetarea a fenomenelor psihice; de explicare a fenomenelor psihice prin prisma particularităților de vîrsta și individual-tipologice; de abordarea a clientului prin prisma particularităților de vîrsta și individual-tipologice.

## **4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului**

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare prin abilități de control și inovație în domeniul psihologiei.

CP3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizînd varii contexte socio-umane și de identitate națională.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

## **5. Finalitățile cursului**

După definitivarea cu succes a cursului *Psihoprofilaxia* studentul va fi capabil:

1. Să înțeleagă și să utilizeze adecvat sistemul de noțiuni: psihoprofilaxie, psihoprofilaxie primară, secundară, terțiară, neuroză infantilă, extenuare, surmenaj, psihoprofilaxia comportamentului deviant, agresiv, autodistructiv;
2. Să proiecteze strategii de prevenție primară, secundară și terțiară în funcție de diversele problematice studiate;
3. Să proiecteze și elaboreze programe de psihoprofilaxie;
4. Să evalueze critic situațiilor problematice și să aplice strategiile de psihoprofilaxie concrete în corespundere cu situația-problemă existentă;
5. Să dezvolte atitudini responsabile față de client și față de domeniu științific;
6. Să colaboreze cu alți specialiști în activitatea profesională;
7. Să respecte diferențele de vârstă, gen, religie, cultură, orientare sexuală în activitatea profesională;
8. Să respecte strict normele etice în activitatea profesională și se angajează continuu în dezvoltarea personală și profesională

## **6. Conținutul cursului:**

Psihoprofilaxia-obiectul de studiu. Psihoprofilaxia dereglărilor neuropsihice limitrofe și a nevrozelor. Psihoprofilaxia nevrozelor copilăriei. Metode și tehnici de lucru cu copilul privind psihoprofilaxia nevrozelor. Frica și anxietatea în geneza nevrozelor copilăriei. Psihoprofilaxia nevrotizării copilului în condițiile educației familiale. Psihoprofilaxia extenuării și surmenajului la elevi în procesul de instruire. Psihoprofilaxia nevrotizării copiilor cu asimetrie funcțională. Psihoprofilaxia comportamentului deviant și delinquent. Psihoprofilaxia comportamentului

agresiv și violent. Psihoprofilaxia comportamentului autodistructiv. Psihoprofilaxia întrebuințării substanțelor psihoactive. Elaborarea programelor de psihoprofilaxie.

### Distribuirea modulară a cursului

| N/o | Unitățile tematice ale cursului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nr. de ore 30/30 |             |          |             |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------|----------|-------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Frecvență la zi  |             |          |             |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Prelegeri        |             | Seminare |             |
|     | <b>Tema conform planului (puncte de reper, aplicații practice p/u seminare)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Aud.             | Lucr. Indiv | Aud.     | Lucr. Indiv |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 30               | 30          | 30       | 30          |
| 1.  | <b>Psihoprofilaxia-obiectul de studiu</b><br>1. Psihoprofilaxia – delimitări conceptuale. Relația psihoprofilaxiei cu psihoigiena, psihoterapia.<br>2. Obiectul, sarcinile, obiectivele de lucru ale psihoprofilaxiei;<br>3. Nivelurile psihoprofilaxiei (primar, secundar, terțiar);<br>4. Ramurile psihoprofilaxiei.<br>5. Specificul activității de psihoprofilaxie în cadrul serviciului de asistență psihologică.<br><b>Aplicații practice:</b><br>1. <i>Analiza conținutului noțiunii "psihoprofilaxie" prin prisma abordărilor:</i><br>- ramură a profilaxiei generale,<br>- domeniu interdisciplinar,<br>- domeniu de activitate a psihologului școlar,<br>- domeniu de activitate a psihologului pentru copii,<br>- o formă a activității psihologului practic.<br>2. <i>Analiza Regulamentului Serviciului de Asistență Psihologică din instituțiile de învățământ preuniversitar și preșcolar sarcinile psihologului privind activitatea de profilaxie.</i><br>3. <i>Elucidarea de cercetări</i> | 2                | 2.          | 2        | 2           |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |   |   |   |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <i>actuale (teoretice, aplicative) naționale și internaționale în domeniul psihoprofilaxiei.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |   |   |   |
| 2. | <p><b>Psihoprofilaxia dereglărilor neuropsihice limitrofe și a nevrozelor</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Caracteristica generală a dereglărilor neuropsihice limitrofe. Cauze și forme de manifestare. Psihogeniile</li> <li>2. Recomandări privind psihoprofilaxia dereglărilor neuropsihice limitrofe.</li> <li>3. Nevroza: caracteristica generală, cauze, forme de manifestare;</li> <li>4. Psihoprofilaxia nevrozelor.</li> </ol> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Analiza studiilor din Rusia (Захаров А. И., 1972, 1982; Лебедев С. В., 1979; Козловская Г. В., Кремнева Л. Ф., 1985) și România (Mitrofan I., Badea M., Vladislav E., Cucu-Ciuhan G.) privind nevrozele, cauzele lor, nevrozele infantile, nevrozele - diferențe de gen.</i></li> </ol> | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 3. | <p><b>Psihoprofilaxia nevrozelor copilăriei</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Nevrozelor copilăriei - noțiuni, cauze (declanșante, favorizante, predispozante) și forme de manifestare (dereglările regimului de viață, deprinderile nevrotice, nevrozele propriu-zise).</li> <li>2. Mecanismul de instalare a nevrozei infantile</li> <li>3. Recomandări privind psihoprofilaxia nevrozelor copilăriei.</li> </ol> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Analiza studiilor de caz evidențiind cauzele, formele de manifestare precum și</i></li> </ol>                                                                                                                                                                                                                 | 2 | 2 | 2 | 2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |   |   |   |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <p><i>recomandări privind psihoprofilaxia nevrozelor copilăriei.</i></p> <p>2. <i>Prezentarea referatelor cu tema: „Psihoprofilaxia nevrozelor”;</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |   |   |   |
| 4. | <p><b>Metode și tehnici de lucru cu copilul privind psihoprofilaxia nevrozelor</b></p> <p>1. Repere conceptuale privind psihoprofilaxia nevrozelor la copii: obiective, principii etape.</p> <p>2. Metode și tehnici utilizate în psihoprofilaxia nevrozelor la copii: desenul, basmul, jocul.</p> <p>3. Recomandări pentru psihologi privind realizarea activităților psihoprofilactice cu copiii.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. <i>Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a nevrozelor copilărie prin dezvoltarea abilităților de gestionare a emoțiilor (vârsta preșcolară, vârsta școlară mică)</i></p> <p>2. <i>Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a nevrozelor copilărie prin sprijinirea maturizării personalității.</i></p> | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 5. | <p><b>Frica și anxietatea în geneza nevrozelor copilăriei</b></p> <p>1. Frica, anxietatea – noțiuni. Manifestările fricii. Cauzele fricii</p> <p>2. Frică ca particularitățile de vîrstă. Frica și manifestarea ei la vîrsta de 1-3ani, 3-5ani, 7-11 ani, „fobia școlii”, 11-16 ani.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2 | 2 | 2 | 2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |   |   |   |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <p>3. Identificarea fricilor la copii.</p> <p>4. Metode și tehnici de psihoprofilaxie a fobiilor: desenul și jocul.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. <i>Elaborarea și aplicarea programelor de profilaxie a nevrozelor copilărie prin depășirea fricilor</i></p> <p>2. <i>Elaborarea unui program de psihoprofilaxie a fricilor la copiii destinat părinților.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |   |   |   |
| 6. | <p><b>Psihoprofilaxia nevrotizării copilului în condițiile educației familiale</b></p> <p>1. Factorii nevrotizării copilului în familie: stil incorect de educație, greșeli de educație, atitudini neadecvate în relația părinte-copil, trasaturi caracterologice ale părinților.</p> <p>2. Psihoprofilaxia nevrotizării copilului în familia cu stil incorect de educație: greșeli de educație, consecințele diverselor stiluri incorecte de educație asupra copilului, recomandări privind optimizarea stilului de educației.</p> <p>3. Tipologia atitudinilor neadecvate în relația părinte copil și consecințele acestora asupra copilului.</p> <p>4. Principii psihoprofilactice de construire a relațiilor interpersonale în cadrul familiei.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. <i>Proiect de cercetare ” Cum să devin un părinte bun”, „Optimizarea relațiilor părinte- copil”</i></p> <p>2. <i>Prezentarea referatelor cu tema: „Psihoprofilaxia neurotizării copilului în</i></p> | 2 | 2 | 2 | 2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |   |   |   |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <i>familia cu stil incorect de educație”.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |   |   |   |
| 7. | <b>Psihoigiena comunicării –condiție esențială în profilaxia nevrotizării copilului</b><br>1. Psihoigiena comunicării – ramură a psihoprofilaxiei. Regulile, principiile psihoigienii comunicării. Bazele psihologice ale psihoigienii comunicării.<br>2. Psihoprofilaxia nevrotizării copilului prin asigurarea respectării principiului psihoigienii comunicării “NU DĂUNA” în diverse sfere de relaționare:<br>- adult/părinte-copilul, copil-copil, pedagog –copil.<br><b>Aplicații practice:</b><br>1. <i>Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a nevrotizării copilului prin dezvoltarea abilităților de comunicare și gestionare a situațiilor conflictuale.</i> | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 8. | <b>Psihoprofilaxia nevrotizării elevilor în procesul de instruire</b><br>1. Aspecte generale privind situațiile școlare psihotraumante.<br>2. Dezadaptarea școlară psihogenă: teorii explicative cauze și forme principale de manifestare. Didactogeniile.<br>3. Organizarea procesului instructiv în instituțiile de învățământ din perspectivă prevenirii dezadaptării școlare psihogene.<br><b>Aplicații practice:</b><br>1. <i>Proiect de cercetare” Psihoprofilaxia dezadaptării școlare în ciclul primar”; ”Psihoprofilaxia dezadaptării școlare în ciclul gimnazial”;</i>                                                                                                         | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 9. | <b>Psihoprofilaxia extenuării și surmenajului la elevi în procesul</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2 | 2 | 2 | 2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |   |   |   |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <p><b>de instruire</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Noțiuni generale privind extenuarea și surmenajul.</li> <li>2. Legitățile generale ale dinamicului capacității de muncă intelectuală.</li> <li>3. Particularitățile individuale ale capacității de muncă intelectuală. Tipologia CMI.</li> <li>4. Recomandări privind prevenirea extenuării și surmenajului în procesul de instruire în concordanță cu specificul capacității de muncă intelectuală și îmbinarea optimă a parametrilor lecției școlare (complexitatea lecției, consistența lecției, emotivitatea lecției).</li> <li>5. Psihoprofilaxia stresului examinațional.</li> </ol> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a stresului examinațional.</i></li> <li>2. <i>Prezentarea referatelor „Psihoprofilaxia extenuării și a surmenajului în procesul instruirii”;</i></li> <li>3. <i>Elaborarea și aplicarea programelor Psihoprofilaxia dependenței de calculator</i></li> </ol> |   |   |   |   |
| 10 | <p><b>Psihoprofilaxia nevrotizării copiilor cu asimetrie funcțională</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Caracteristica problemei asimetriei funcționale din perspectivă psihologică.</li> <li>2. Psihodiagnosticul asimetriei funcționale la copii. Recomandări privind oragnizarea psihodiagnosticului asimetriei funcționale la copii.</li> <li>3. Recomandări psihologice ce</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2 | 2 | 2 | 2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |   |   |   |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <p>vizează prevenirea neurotizării copiilor cu asimetrie funcțională.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea și prezentarea materialelor informative pentru părinți privind asimetria funcțională, prevenirea nevrotizării copiilor cu asimetrie funcțională.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |   |   |   |
| 11 | <p><b>Psihoprofilaxia comportamentului deviant și delinvent</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Psihoprofilaxia minciunii și a furtului - cauzele apariției minciunii și furtului; Corelația: minciună – furt.</li> <li>2. Minciuna și manifestările ei la diferite vârste.</li> <li>3. Recomandări privind psihoprofilaxia minciunii și a furtului la copii.</li> <li>4. Psihoprofilaxia comportamentului deviant orientat spre atragerea atenției, spre răzbumare, orientat spre evitarea insuccesului.</li> </ol> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a minciunii și furtului.</li> <li>2. Elaborarea și prezentarea materialelor informative pentru părinți privind profilaxia minciunii și a furtului</li> </ol> | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 12 | <p><b>Psihoprofilaxia comportamentului agresiv și violent</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Delimitări conceptuale privind comportamentul agresiv și violent.</li> <li>2. Cauzele agresivității. Clasificări. Tipologii.</li> <li>3. Recomandări</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2 | 2 | 2 | 2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |   |   |   |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
|    | <p>psihoprofilactice privind comportamentul agresiv și violent.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a comportamentului agresiv și violent</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |   |   |   |
| 13 | <p><b>Psihoprofilaxia comportamentului autodistructiv</b></p> <p>1. Particularitățile psihologice ale comportamentului autodistructiv;</p> <p>2. Factorii de risc în apariția comportamentului suicidal;</p> <p>3. Determinarea predispoziției și riscului suicidal – condiție esențială în activitatea de psihoprofilaxie;</p> <p>4. Recomandări privind psihoprofilaxia suicidului la copii și adulți.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a comportamentului autodistructiv la copiii și adulți</p> | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 14 | <p><b>Psihoprofilaxia întrebuințării substanțelor psihoactive</b></p> <p>1. Particularitățile promovării psihoprofilaxiei primare a narcomaniei;</p> <p>2. Particularitățile promovării psihoprofilaxiei secundare a narcomaniei.</p> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. Elaborarea și aplicarea programelor de psihoprofilaxie a consumului substanțelor psihoactive la adolescenți.</p>                                                                                                                                                                        | 2 | 2 | 2 | 2 |
| 15 | <b>Elaborarea programelor de</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2 | 2 | 2 | 2 |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
|  | <p><b>psihoprofilaxie</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Obiective ale programelor de psihoprofilaxie.</li> <li>2. Structura programelor de psihoprofilaxie</li> <li>3. Conținutul activităților din programele de psihoprofilaxie</li> <li>4. Finalități ale programelor de psihoprofilaxie realizate de psiholog. Vezi Anexa Nr.1</li> </ol> <p><b>Aplicații practice:</b></p> <p>1. Prezentarea proiectelor de grup și individuale privind elaborarea materialelor informative la curs.</p> <p>2. Prezentarea și evaluarea portofoliilor la curs.</p> |  |  |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|

## 7. Strategii didactice

**Curs:** expunerea, exemplul demonstrativ, dezbatere, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată.

**Seminar:** dezbatere, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, joc de rol.

## 8. Activități de studiu individual

| <b>Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual dirijat pretinse studentului</b> |               |                                                                                |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1. Descifrarea și studiul notițelor de curs                                                              | 4 ore         | 8. Pregătire prezentări orale                                                  | 6 ore |
| 2. Studiu după manual, suport de curs                                                                    | 4 ore         | 9. Pregătire examinare finală                                                  | 4 ore |
| 3. Studiul bibliografiei minimale indicate                                                               | 8 ore         | 10. Consultații                                                                | 2 ore |
| 4. Documentare suplimentară în bibliotecă                                                                | 6 ore         | 11. Documentare pe teren                                                       | 2 ore |
| 5. Activitate specifică de pregătire seminar și/sau laborator                                            | 6 ore         | 12. Documentare pe INTERNET                                                    | 2 ore |
| 6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.                                                      | 4 ore         | 13. Alte activități<br>Elaborarea programelor de dezvoltare de psihoprofilaxie | 8 ore |
| 7. Pregătire lucrări de control                                                                          | 4 ore         |                                                                                |       |
| <b>TOTAL ore studiu individual (pe semestru)</b>                                                         | <b>60 ore</b> |                                                                                |       |

## 9. Evaluare

**Evaluare :** (*forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an*)

**Evaluarea curentă** – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup.

**Evaluare finală** -examen în formă scrisă. În procesul de evaluare curentă și finală se va ține cont de exigențele stipulate în Regulamentul de evaluare, aflat în vigoare la USARB.

## 10. Bibliografie selectivă:

### Pentru inițierea în curs

1. **ALBU, E.** Manifestări tipice ale devierilor de comportament la elevii preadolescenți. – București : Ed. Aramis, 2005. - 128 p. ISBN 973-85940-4-9
2. **BEȘLEAGA, D., MAZĂLU, L., MORARU, E.** *Psihoprofilaxia - direcție de activitate a psihologului școlar din instituțiile de învățământ preuniversita* : Ghid practic. Chișinău, 2009, 128 p. ISBN 978-9975-9971-6-4.
3. **CUCOȘ, C.** Câte ceva despre minciună, inducere în eroare, simulare. In: *Psihologia*. 1994, nr. 2, pp. 21-23.
4. **CUCOȘ, C.** *Minciună, contrafacere, simulare*. Iași : Polirom, 1997. 142 p. ISBN 973-9248-58-6.
5. **CUCU-CIUHAN, G.** Devierile comportamentale la copil. In: *Psihopatologia, consilierea și psihoterapia copilului*. București : Editura SPER, 2001, pp. 58-82. ISBN 973-99221-9-8.
6. **CUCU-CIUHAN, G.** Psihogeniile la vârsta copilăriei. In: *Psihopatologia, consilierea și psihoterapia copilului*. București : Editura SPER, 2001, pag. 43-58, ISBN: 973-99221-9-8.
7. **CUCU-CIUHAN, G.** Psihopatologia copilului și adolescentului. In: *Copii și adolescenți și: probleme, tulburări, evaluare și intervenție psihoterapeutică*. București : Editura SPER, 2014, pp. 13-64. ISBN 978-606-8429-34-2.
8. *Cursa cu obstacole a dezvoltării umane. Psihologie, psihopatologie, psihodiagnoză, psihoterapie centrată pe copil și familie*. Iași : Polirom, 2003. 480 p. ISBN 973-681-440-8.
9. **HUDITEAN, A.** *Devianța comportamentală la elevi*. Sibiu : Ed. Psihomedica, 2001. 155 p. ISBN 973-851-582-3.
10. **IUGA, V.** *Comunicarea în familie*. Arad : Multimedia Int., 2004. 194 p. ISBN 973-9445-77-2.
11. **NEAMȚU, C.** *Devianța școlară* : Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor. Iași : Polirom, 2003. 423 p. ISBN 973-681-403-3.
12. **PĂIȘI-LĂZĂRESCU, M.** Minciuna la școlarul mic. În: *Învățământul primar*. 1998, nr. 2-3, pp. 39-41.
13. *Psihosociologia rezolvării conflictului*. Iași : Polirom, 1998. 283 p. ISBN 973-683-110-8.
14. *Regulamentul cu privire la asistența psihologică preuniversitară (A.P.P.)* [online] [citat 21.02.2016]. Disponibil: <http://www.scribd.com/doc/77674275/REGULAMENTUL-SERVICIULUI-PSIHOLOGIC>

15. **RÎJICOVA, S.** *Psihoprofilactica* : Curs de prelegeri pentru pregătirea de specialitate pentru calificativele : Licențiat în psihologie, asistent social. P. 1. Balti, 2000. 112 p.
16. **RÎJICOVA, S.** *Psihoprofilactica* : Curs de prelegeri pentru pregătirea de specialitate pentru calificativele : Licențiat în psihologie, asistent social. P. 2. Balti, 2000. 91 p.
17. **SCRIPCARU, C.** *Suicid și agresivitate* : Contribuții la st. medico-legal psihiatric al suicidului. Iași : Psihomnia, 1996. 212 p. ISBN 973-98021-0-9.
18. **VÎRLAN, M.** *Direcțiile de activitate ale psihologului școlar*: Ghid. Chișinău : Centrul ed. al UPS "Ion Creangă", 2005. 281 p. ISBN 997-59218-8-9.
19. **ЗАХАРОВ, А. И.** *Cum să prevenim abaterile în comportarea copilului*. Chișinău : Lumina, 1988. 144 p. ISBN 5-372-00087-2.

### **Lecturi de aprofundare**

#### **Pentru cunoaștere nuanțată și viziune mai largă**

20. **АБРАМОВА, Г. С.** *Практическая психология*. Москва : Академический Проект, 2003. 496 p.
21. *Активные методы в работе школьного психолога*. Москва, 1990. 165 p.
22. **БАЙЯРД, Р. Т., БАЙЯРД, Дж.** *Ваш беспокойный подросток*. Москва : Семья и школа, 1995. 202 p. ISBN 5-88539-024-X.
23. **БЕЗРУКИХ, М. М.** *Проблемные дети*. Москва : УРАО, 2000. 308 p. ISBN 5-204-00217-0.
24. **ВАЧКОВ, И. В., ГРИНШПУН, И. Б., ПРЯЖНИКОВ, Н. С.** *Введение в профессию «психолог»*. Москва : Издательство Московского психолого-социального института, 2004. 119 p. ISBN 5-89502-441-6.
25. **ГИППЕНРЕЙТЕР, Ю.** *Родителям: как быть ребенком*. Москва : АСТ, 2012. 380 p. ISBN 978-5-17-062395-2, 978-5-271-25355-3
26. **ГИППЕНРЕЙТЕР, Ю.** *Общаться с ребенком. Как?* Москва : АСТ, 2010. 238 p. ISBN 978-5-17-052715-1.
27. **ГИППЕНРЕЙТЕР, Ю.** *Продолжаем общаться с ребенком. Так?* Москва : АСТ, 2013. 256 p. ISBN 978-5-17-053536-1, 978-5-271-21000-6, 978-5-226-01008-8
28. **ГРИГОРЬЕВА, Т. Г.** *Основы конструктивного общения : практикум*. Новосибирск : Изд-во Новосиб. ун-та, 1999. 121 p. ISBN 5-7615-0459-6.
29. **ГРИГОРЬЕВА, Т. Г., ЛИНСКАЯ, Л. В., УСОЛЬЦЕВА, Т. П.** *Основы конструктивного общения : Метод. пособие для преподавателей*. Новосибирск : Изд-во Новосиб. ун-та, 1999. 172 p. ISBN 5-7615-0457-X.
30. **ДОБРОВИЧ, А. Б.** *Воспитателю о психологии и психогигиене общения*. Москва : Просвещение, 1987. 205 p.
31. **ДОЩИЦЫНА, З. В.** *Оценка готовности детей к обучению в школе в условиях разноуровневой дифференциации*. Москва : Новая школа, 1994. 47 p.
32. **ЖУТИКОВА, Н. В.** *Учителю о практике психологической помощи*: кн. для учителя Москва : Просвещение, 1988. 176 p. ISBN 5-09-000784-5
33. **ЗАХАРОВ, А. И.** *Дневные и ночные страхи у детей*. Санкт-Петербург : Союз, 2000. 448 p. ISBN 5-87852-130-X.

34. **ЗАХАРОВ, А. И.** *Как предупредить отклонения в поведении ребенка* : кн. для воспитателя дет. сада. Москва : Просвещение, 1986. 127 р.
35. **ЗАХАРОВ, А. И.** *Как преодолеть страхи у детей.* Москва : Педагогика, 1986. 109 р.
36. **ЗАХАРОВ, А. И.** *Предупреждение отклонений в поведении ребенка.* Санкт-Петербург : Союз ; Лениздат, 2000. 222 р. ISBN 5-289-01981-2, 5-94033-020-7.
37. **КАГАН, В. Е.** Психогенные формы школьной дезадаптации. В: *Вопросы психологии.* 1984, кн. 4, стр. 89-95.
38. **КАПТЕРЕВ, П. О.** детской лжи. В: *Народное образование.* 2000, кн. 1, стр. 215-227.
39. **КРИВЦОВА, С. В.** *Тренинг: учитель и проблемы дисциплины.* Москва : Генезис, 1997, 288 р.
40. **КУЧЕР, А. А.** Выявление суицидального риска у детей. В: *Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы.* 2001, кн. 3, стр. 32-38.
41. **ЛИЧКО, А. Е.** Психопатии и акцентуации характера у подростков. В: *Психология индивидуальных различий.* Москва : Изд-во МГУ, 1982, стр. 288-318.
42. **ЛЭНДРИТ, Г. Л.** *Игровая терапия: искусство отношений.* Москва : Международная педагогическая академия, 1994. 365 р.
43. **ОВЧАРОВА, Р. В.** *Справочная книга школьного психолога.* Москва : Просвещение, 1996. 353 р. ISBN 5-09-007270-1.
44. **ОВЧАРОВА, Р. В.** *Практическая психология в начальной школе.* Москва : Сфера, 1998. 243 р. ISBN 5-89144-007-5.
45. **ПУНАНС, Т.** У страха глаза велики... : Страхи детей в детском саду и дома. В: *Управление школой.* 2003, кн. 42, стр. 42
46. *Рабочая книга школьного психолога.* Москва : Просвещение, 1991. 304 р. ISBN 5-09-003074-X.
47. **РОГОВ, Е.** *Настольная книга практического психолога. Кн. 1 : Система работы психолога с детьми разного возраста.* Москва : Гуманит. изд. центр Владос, 1999. 383 р. ISBN 5-691-00181-7.
48. **ТАНДИТ, С.** Детское воровство: от 3 до 16. В: *Первое сентября.* 2003, кн. 48, стр. 4.
49. **ХМЕЛИК, Н.** Теория и практика детской лжи. В: *Лучшие страницы педагогической прессы.* 2002, кн. 6, стр. 62-65.
50. **ХОЛМОГОРОВА, А. Б., ГАРАНЯН, Н. Г.** Принципы и навыки психогигиены и эмоциональной жизни. В: *Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы.* 1996, кн.1, стр. 7-13.

**Chestionar de evaluare finală:  
la cursul universitar Psihoprofilaxie  
Specialitatea Psihologie**

*Elaborat de: L. Nacai, lector univ.*

1. Explicați relația psihoprofilaxiei cu psihoigiena, psihoterapia.

2. Elucidați obiectul, sarcinile, obiectivele de lucru ale psihoprofilaxiei.
3. Specificați și caracterizați nivelurile psihoprofilaxiei (primar, secundar, terțiar).
4. Prezentați ramurile psihoprofilaxiei.
5. Relatați specificul activității de psihoprofilaxie în cadrul serviciului de asistență psihologică.
6. Dezvăluți caracteristica generală a dereglărilor neuropsihice limitrofe, cauzele și formele de manifestare. Psihogeniile
7. Stipulați recomandări privind psihoprofilaxia dereglărilor neuropsihice limitrofe.
8. Relatați despre caracteristica generală, cauze, forme de manifestare a nevrozelor.
9. Evidențiați recomandări privind psihoprofilaxia nevrozelor
10. Elucidați noțiunea, cauzele (declanșante, favorizante, predispozante) și formele de manifestare (dereglările regimului de viață, deprinderile nevrotice, nevrozele propriu-zise) a nevrozelor copilăriei.
11. Stipulați mecanismul de instalare a nevrozei infantile
12. Specificați recomandări privind psihoprofilaxia nevrozelor copilăriei.
13. Analizați reperele conceptuale privind psihoprofilaxia nevrozelor la copii: obiective, principii, etape.
14. Specificați metodele și tehnicile utilizate în psihoprofilaxia nevrozelor la copii: desenul, basmul, jocul.
15. Evidențiați recomandări pentru psihologi privind realizarea activităților psihoprofilactice cu copiii.
16. Dezvăluți esența noțiunilor frica, anxietatea, manifestările fricii, cauzele fricii
17. Relatați despre frică ca particularități de vîrstă și manifestarea ei la vîrsta de 1-3ani, 3-5ani, 7-11 ani, „fobia școlii”, 11-16 ani.
18. Precizați posibilitățile de identificarea fricilor la copii.
19. Analizați metodele și tehnicile de psihoprofilaxie a fobiilor la copiii: desenul și jocul.
20. Evidențiați factorii nevrotizării copilului în familie: stil incorect de educație, greșeli de educație, atitudini neadecvate în relația părinte-copil, trasaturi caracterologice ale părinților.
21. Argumentați că stilul incorect de educație, greșelile de educație sunt factor primordial în nevrotizarea copilului și elaborați recomandări privind optimizarea stilului de educație.
22. Stipulați tipologia atitudinilor neadecvate în relația părinte copil și consecințele acestora asupra copilului.
23. Evidențiați principiile psihoprofilactice de construire a relațiilor interpersonale în cadrul familiei.
24. Dezvăluți psihoigiena comunicării, regulile, principiile psihoigienii comunicării, bazele psihologice ale psihoigienii comunicării ca ramură a psihoprofilaxiei.
25. Argumentați posibilitățile psihoprofilaxiei nevrotizării copilului prin asigurarea respectării principiului psihoigienii comunicării “NU DĂUNA” în diverse sfere de relaționare: adult/părinte-copil, copil-copil, pedagog –copil.
26. Evidențiați aspectele importante ce vizează situațiile școlare psihotraumante;
27. Elucidați specificul dezadaptării școlare psihogene: teorii explicative cauze și forme principale de manifestare. Didactogeniile.
28. Dezvăluți esența organizării procesului instructiv în instituțiile de învățământ din perspectivă prevenirii dezadaptării școlare psihogene.

29. Stabiliți coraportul dintre extenuare și surmenaj.
30. Specificați legitățile generale ale dinamicului capacității de muncă intelectuală;
31. Relatați depre particularitățile individuale ale capacității de muncă intelectuală. Tipologia CMI;
32. Prezentați recomandările privind prevenirea extenuării și surmenajului în procesul de instruire în concordanță cu specificul capacității de muncă intelectuală și îmbinarea optimă a parametrilor lecției școlare (complexitatea lecției, consistența lecției, emotivitatea lecției).
33. Relatați despre psihoprofilaxia stresului examinațional.
34. Caracterizați problemei asimetriei funcționale din perspectivă psihologică.
35. Elucidați posibilitățile de psihodiagnostic a asimetriei funcționale la copii și recomandările privind oragnizarea lui.
36. Precizați care sunt recomandările psihologopedagogice vizând organizarea condițiilor pentru activitatea eficientă a copiilor cu asimetrie funcțională.
37. Psihoprofilaxia minciunii și a furtului - cauzele apariției minciunii și furtului; Corelația: minciună – furt.
38. Precizați formele de manifestare ale minciunii la diferite etape de vârstă
39. Prezentați recomandări privind psihoprofilaxia minciunii și a furtului la copii.
40. Prezentați strategii de prevenție privind comportamentului deviant orientat spre atragerea atenției, spre răzbumare, orientat spre evitarea insuccesului.
41. Elucidați delimitările conceptuale privind comportamentul agresiv și violent.
42. Stabiliți cauzele principale ale agresivității. Prezentați clasificările și tipologiile acesteia.
43. Elucidați recomandări psihoprofilactice privind comportamentul agresiv și violent.
44. Prezentați particularitățile psihologice ale comportamentului autodistructiv.
45. Stipulați factorii de risc în apariția comportamentului suicidar.
46. Evidențiați posibilitățile determinării predisunerii și a riscului suicidar ca condiție esențială în activitatea de psihoprofilaxie.
47. Relatați recomandări privind psihoprofilaxia suicidului la copii și adulți.
48. Analizați particularitățile promovării psihoprofilaxiei primare a narcomaniei.
49. Dezvăluiți particularitățile promovării psihoprofilaxiei secundare a narcomaniei.
50. Precizați cerințele în elaborarea programelor de psihoprofilaxie: obiective ale programelor de psihoprofilaxie, structura programleor de psihoprofilaxie, conținutul activităților din programele de psihoprofilaxie, finalități ale programleor de psihoprofilaxie realizate de psiholog.

## **Anexa Nr.1**

### **Structura programului de psihoprofilaxie la cursul Psihoprofilaxie**

#### **1. Foia de titlu:**

- **Denumirea instituției**
- **Denumirea Facultății**
- **Denumirea catedrei de profil**

- Numele titularului de curs
- Numele prenumele autorului
- Anul

2. Tema

3. Scopul

4. Finalități

5. Grupul țintă

6. Descrierea succintă a activităților

| Activitatea | Titlul activității | Timp |
|-------------|--------------------|------|
|-------------|--------------------|------|

Obiective

Metode și tehnici utilizate

Resurse

Instrucțiunu/proceduri

Sugestii pentru formatori/dificultăți anticipate

Debriefing/reflexie

7. Bibliografie

8. Anexe